

DOSSIER BEGROTINGSOPMAAK 2011

De FOV analyseerde de begrotingsopmaak voor 2011. Dit dossier probeert hier een handzame samenvatting van te zijn. Alvast een korte samenvatting:

1. Alweer een valse start?

Over de historische achterstelling van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

2. Een nieuwe beleidsperiode

Gestart met legitieme ambities (enkel de uitvoering van het decreet) en uiteindelijk verschoven naar een redelijke vraag: met 1 à 1,5 miljoen euro zou de minister in staat zijn om al haar beslissingen gewoon uit te voeren.

3. De begroting voor 2011 doorgelicht

3.1. Sociaal-cultureel werk felst achteruit

Het budgettair beleid voor het sociaal-cultureel werk kent de felste achteruitgang binnen cultuur.

3.2. Verenigingen ervaren besparingen het hardst

Globaal gezien besparen verenigingen het meest, overheden het minst binnen de cultuurbegroting.

4. Het jaar 2011 voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk is netto 1,5 miljoen euro minder waard dan in 2005, het eerste volwaardige jaar van de start.

5. De geleidelijke én de bruske achteruitgang in (pro)centen

5.1. Algemene maatregelen

Algemene maatregelen leveren al een recurrente besparing van 6,16 % op, goed voor, jaarlijks, 3.187.000 euro.

5.2. Specifieke maatregelen

Bij de begrotingsopmaak van 2011 bespaart de sector met de algemene en specifieke maatregelen binnen het decreet 4.694.000 euro sedert 2010. Dit staat gelijk met 9,25 % van de middelen.

In deze rechterbalk
verschijnen geregeld
kadertekstjes. De groene
kadertjes verwijzen naar
de besprekingen van de
beleidsbrief. De andere
naar bespreking van
begroting.

6. Vormingsinstellingen

6.1. Vormingsinstellingen in de begroting

6.2. Volkshogescholen

Op de volkshogescholen wordt gemiddeld 25,87 % bespaard. Hoewel het ons wijzer lijkt om de programmadecreet-bepaling nu terug te trekken en op een ernstige manier in overleg te gaan met de sector, stellen we in bijkomende orde een amendement voor.

6.3. Landelijke vormingsinstellingen

Uit een brief van de administratie blijkt dat de indextoekenning in de praktijk wellicht 7,426 procent zal zijn: een vermindering met 2,6 %. Dit is een extra (toevallige?) besparing van 486.000 euro.

7. Bewegingen

7.1. Bewegingen in de begroting

7.2. Bewegingen in de realiteit van 2011

Het tekort van 854.000 euro leidt ertoe dat een aantal bewegingen die én een positieve eindevaluatie kregen in 2009 én een positief advies van de adviescommissie, in de volgende beleidsperiode minder subsidie krijgen dan in de huidige. *Twee keer plus wordt min...*

7.3. Bewegingen met toekomst?

Tussen het kabinet en de FOV is er een principesakkoord over het invoeren van een vorm van erkenning voor de bewegingen. De minister verwoordt dit ook in haar beleidsbrief. De FOV rekent erop dat dit snel concrete realiteit wordt.

Doorheen de nota gaan we ook in op een aantal mantra's waarmee we wel eens worden geconfronteerd. Gewoon aangeboden, samen met onze antwoorden hierop. Dan hebben we dat ook meteen gehad.

1. 't Is toch crisis voor iedereen?
2. 't Is elders veel erger, kijk naar Opel
3. Subsidie-afhankelijk is toch niet gezond, dit is een zuivering.
4. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk kreeg al extra geld.

8. Verenigingen

8.1. Verenigingen in de begroting

8.2. Projectenregeling afgeschaft

De verenigingen werden als eerste werksoort geconfronteerd met extra besparingen. Al vanaf voorjaar 2010 was immers duidelijk dat de experimentenregeling *on hold* zou worden gezet, en nadien zou worden afgeschaft.

8.3. Migrantenverenigingen gekortwiekt en opgevist

Op 1 juni zag de beslissing er ronduit dramatisch uit voor de migrantenfederaties. De minister voorzag vervolgens een overgangsregeling en een verbeterd subsidieperspectief. Toch blijven vele federaties nog met een kater zitten. Er is veel onduidelijkheid over wat nu aanvaard wordt als sociaal-cultureel werk en wat niet. Nog fundamenteler is dat (o.m.) de integratieminister hier ook een prominente rol in zou moeten spelen, zodat er voldoende afstemming kan gebeuren.

8.4. De interne staatshervorming

Met het Groenboek Interne Staatshervorming hebben de sociaal-culturele organisaties intussen al alle kleuren van de regenboog gezien. De noodzakelijke middelen voor experiment, voor regiowerking,... (2,7 miljoen euro) hangen als een zwaard van Damocles boven onze hoofden.

1. ALWEER EEN VALSE START?

Het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk gaat uit van vijfjarige beleidsperiodes. De eerstvolgende beleidsperiode start op 1 januari 2011. Dit is het moment waarop de Vlaamse regering een aantal keuzes voor de sector kan maken.

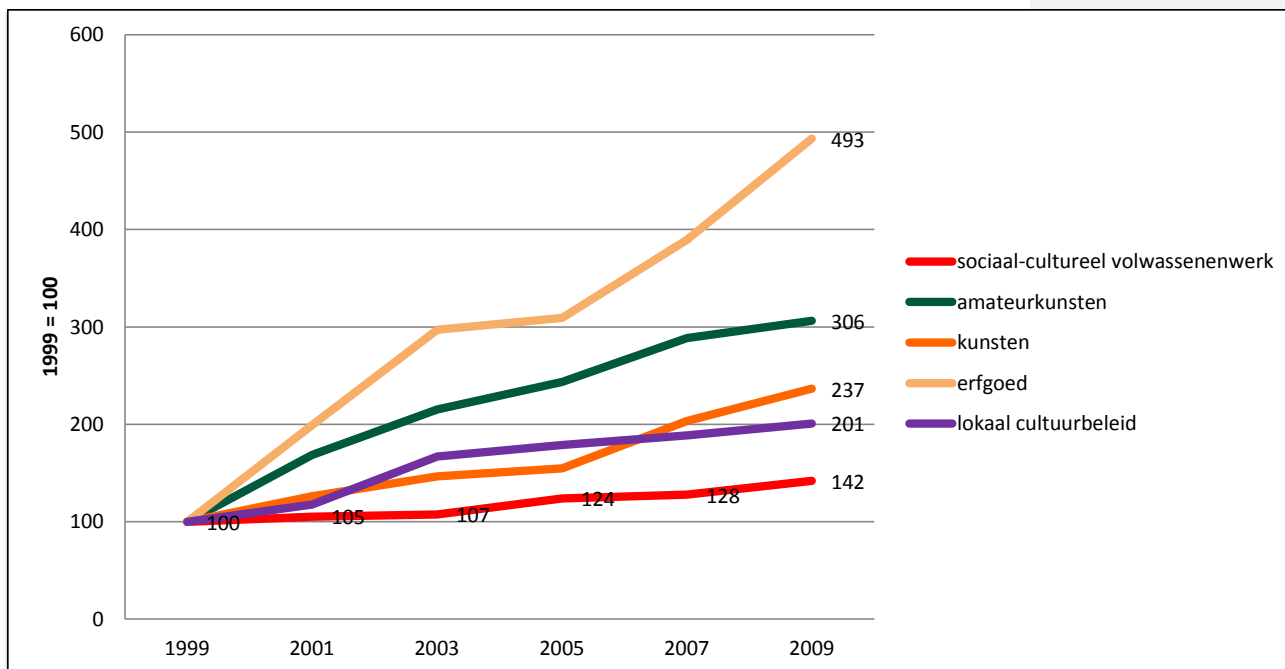
Ook het huidige decreet en de nog lopende beleidsperiode gingen van start in jaren waarin de Vlaamse regering de broeksriem aantrok (2004-2005). **Het gevolg hiervan is dat het sociaal-cultureel volwassenenwerk het afgelopen decennium het minst van alle sectoren en domeinen mee “profiteerde” van de budgettaire “vette jaren”**. Dit maakt de huidige “tering naar de nering” uiteraard moeilijker verteerbaar. Volgende twee schema’s geven een overzicht van de evolutie van de middelen 1999-2009¹. We geven eerst de nominale en vervolgens de procentuele evolutie (waarbij 1999 = 100):

Tabel 1: nominale evolutie

	1999	2009	evolutie
kunsten	€ 76.298	€ 180.519	€ 104.221
lokaal cultuurbeleid	€ 50.269	€ 101.000	€ 50.731
erfgoed	€ 5.846	€ 28.832	€ 22.986
 sociaal-cultureel volwassenenwerk	€ 37.716	€ 53.554	€ 15.838
amateurkunsten	€ 2.548	€ 7.803	€ 5.255

¹ Op basis van “10 jaar cultuur- en jeugdbeleid”, CJSJ, 2009.

Grafiek 1: Procentuele evolutie (1999 = 100)

Mantra 1: 't is toch crisis voor iedereen?

Antwoord:

Het sociaal-cultureel volwassenenwerk heeft een **historische achterstand**. De sector heeft nooit ten volle de vruchten van de vette jaren geplukt. Nu wordt de sector hard getroffen door drieste besparingen: -10 %, -20 %, -30 % tot -50 % zijn geen uitzonderingen meer.

De FOV is zich **bewust van de begrotingsafspraken** die binnen de Vlaamse regering zijn gemaakt. Onze sector slikte zonder veel morren de ene lineaire besparing na de andere. De FOV stelde zich heel redelijk op en stak zowat alle gerechtvaardigde groei-aspiraties tijdelijk in de koelkast: 11 miljoen euro niet geclaimde middelen.

2. EEN NIEUWE BELEIDSPERIODE

De FOV maakte in het voorjaar van 2010 een **budgettaire landschapstekening**: een berekening van wat een aantal hefbomen in het decreet zou kunnen veroorzaken, in “normale” omstandigheden. Alhoewel we voldoende inzagen dat de besparingscontext onvoldoende aanleiding zou geven tot het invullen van deze hefbomen, meenden we dat het toch belangrijk was om het kader voldoende helder te stellen.

Deze berekening werd door het kabinet en de administratie als reëel beschouwd. **Het bevat geen extra “eisen”**: gewoon de uitvoering van het decreet, niet meer, niet minder. We vatten ze kort samen. De achtergrond van de berekeningen kan u terugvinden in het dossier “vitaal sociaal kapitaal”, dat we u eerder bezorgden.

Tabel 2: berekening budgettaire landschapstekening

Betrokken werksoort	Detail van maatregel	Kostprijs per maatregel	Totaal	Relatieve stijging
Alle werksoorten	Levensduurte	4.700.000	4.700.000	
Verenigingen			3.720.000	+ 16%
	Erkenningen + starters	997.000		
	Aftopping ongedaan maken	158.000		
	Prioriteitenbeleid	2.565.000		
Bewegingen			1.150.000	+ 27 %
	Nieuwe subsidietoekenning	1.150.000		
Vormingsinstellingen			1.970.000	
	Inwonersaantal volkshogescholen	300.000		+ 3 %
	Erkenning gespecialiseerde vormingsinstellingen	395.000		+ 27 %
	Prioriteitenbeleid gespecialiseerde vormingsinstellingen	855.000		
	Vormingsinstellingen en –diensten personen met een handicap	420.000		+ 17 %
TOTAAL		11.540.000		

Redelijk redelijk.

Uit wat nu volgt, mag blijken dat de FOV zich in het verleden redelijk heeft opgesteld.

Zo formuleerden we in april 2010, op vraag van de minister, een eigen besparingsvoorstel (met name de lineaire solidarisering).

Bovendien werd sereen omgegaan met de extra inspanningen die de minister aan de sector vroeg: het bevriezen van de projectensubsidies voor verenigingen, het afvoeren van levensduurte en prioriteitenbeleid,...

De 11,5 miljoen extra middelen zijn – op zich - een legitieme ambitie. Specifiek voor de begrotingsopmaak van 2011 stelden we onze verwachtingen echter bij, samen te vatten onder:

- **Maak een begroting die het mogelijk maakt de genomen en te nemen beslissingen te kunnen uitvoeren (bijvoorbeeld: nieuwe erkenningen, nieuwe bewegingen,...), naast de algemene lineaire besparingen.**
- **Geef aan de organisaties een perspectief voor de volgende beleidsperiode.**

De FOV ging er in juli alvast niet meer van uit dat in de begroting 2011 rekening zou worden gehouden met:

- levensduurte: 4,7 miljoen
- prioriteitenbeleid (verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen): 3,4 miljoen
- aanpassing inwonersaantal volkshogescholen: 0,3 miljoen

Kortom: we stopten alvast zelf minstens **8,4 miljoen** aan ambities voor de begroting-2011 in de koelkast.

Maar we gingen er wél van uit dat:

- er in de begroting voldoende ruimte zou worden voorzien om de nieuwe erkenningen van verenigingen en de nieuwe enveloppes voor de bewegingen te kunnen opvangen;
- er minstens via de beleidsbrief een politiek signaal zou komen dat er voor de volgende jaren aan een perspectief zou worden gewerkt.

Kortom: maximaal nodig: **1 à 1,5 miljoen** om de genomen en te nemen beslissingen binnen het decreet te kunnen uitvoeren.

Minister-president Kris Peeters verkondigde per brief en mondeling dat binnen de Vlaamse regering afgesproken was een bijkomende lineaire besparing van 2 procent op de gereglementeerde subsidies te voorzien.

2 procent voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk is een bijkomende lineaire besparing van ca. 1,015 miljoen euro voor 2011.

In april 2010 reeds, stuurde de FOV een brief aan de minister waarin we suggereerden de lasten lineair, gelijk over alle schouders te verdelen.

In juli maakte de minister bekend dat zij geen financiële ruimte heeft om zich te engageren op “levensduurte” en “beleidsprioriteiten”. We drongen en dringen erop aan om toch een perspectief te creëren voor de lopende beleidsperiode.

We vertrokken van een structurele achterstand (1999 – 2009)...

We berekenden een reële budgettaire landschapstekening van 11,5 miljoen euro,...

En kwamen uit op een minimale verwachting voor 2011 van 1 à 1,5 miljoen euro.

Onredelijk kan je dat niet noemen bij de start van een nieuwe, vijfjaarlijkse, beleidsperiode.

Mantra 2: 't is elders veel erger, kijk naar Opel

Antwoord:

De vrije markt gaat zijn gang, met zijn eigen harde spelregels, bepaald door Europa en de wereld. Daar kan de Vlaamse overheid weinig aan doen. Maar, daar staat een andere realiteit tegenover: die van de gesubsidieerde middenveldorganisaties. Tegenover een **gesubsidieerde sector** heeft de overheid een andere en veel directere **verantwoordelijkheid**. In die sectoren kan de overheid wél het verschil maken.

't Is crisis voor iedereen, maar de kwetsbare middenveldorganisaties hebben **nooit gekozen voor het ondernemersrisico** of voor **fikse winsten** in de vette jaren. Ze voerden steeds een **maatschappelijke taak** uit, die enkel bij gratie van overheidssteun uitgevoerd kon worden.

De overheid kan dus **het verschil maken** voor de middenveldorganisaties. In de plaats daarvan richt hij zelf een sociaal-economische ravage aan.

3. DE BEGROTING VOOR 2011 DOORGELICHT

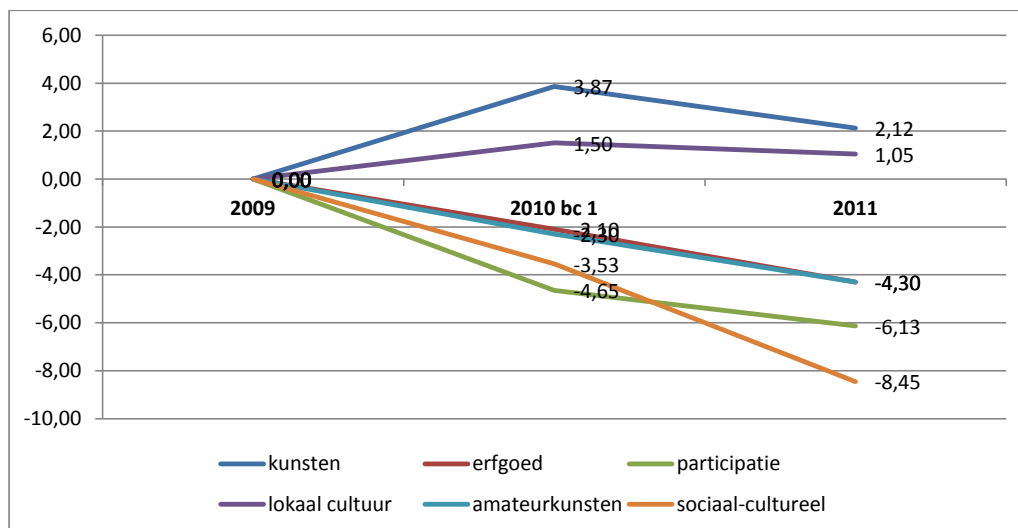
Alvorens gedetailleerd op de problematiek van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in te gaan, analyseren we de begroting voor 2011, zoals ze vandaag aan het parlement wordt voorgelegd. En zo komen we tot een aantal opmerkelijke vaststellingen:

3.1. SOCIAAL-CULTUREEL WERK FELST ACHTERUIT

In de volgende grafiek geven we de evolutie van de middelen voor een aantal deeldomeinen weer. Het ijkpunt is de begrotingsopmaak van 2009: dit zijn de middelen waarover de huidige Vlaamse regering bij zijn start beschikte. Vervolgens maken we de sprong naar de middelen die definitief beschikbaar zijn in het jaar 2010 (eerste begrotingscontrole 2010), om de lijnen te laten eindigen bij de begrotingsopmaak voor 2011.

De “domeinen”, zoals kunsten, erfgoed ... vormen een clustering van (voornamelijk subsidie-)begrotingsposten, die verbonden zijn aan het beleid voor het betrokken domein. Dit betekent dat bijvoorbeeld de infrastructuurmiddelen, de apparaatskredieten, de werkingsmiddelen, de transversale instrumenten (zoals steunpunt beleidsgericht onderzoek) niet mee in rekening werden gebracht.

Grafiek 2: Evolutie budget (sinds 2009) voor deeldomeinen cultuur (in %)²

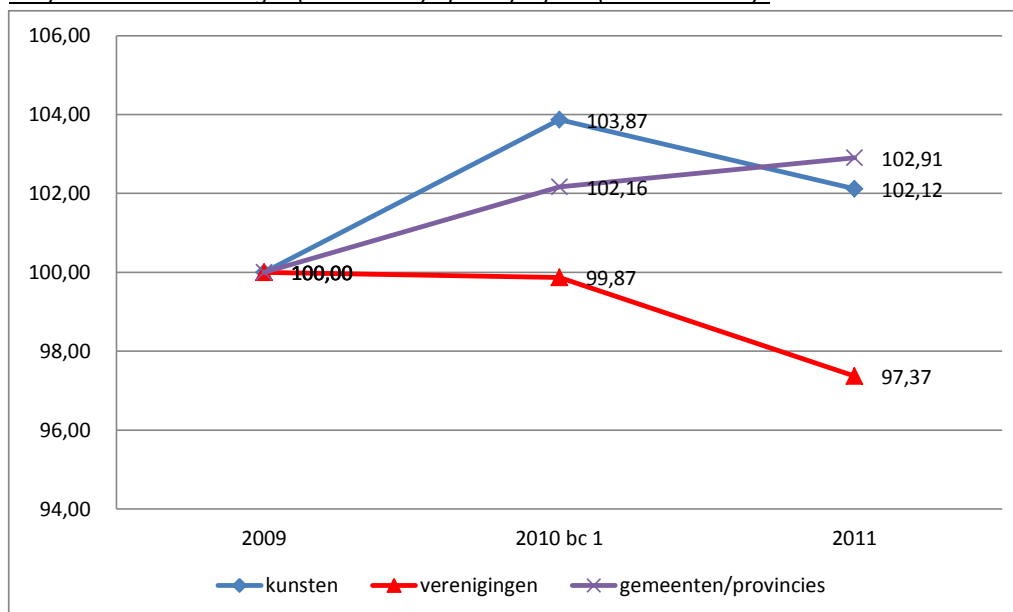
Uit de grafiek blijkt dat het sociaal-cultureel volwassenenwerk het felst achteruit gaat. Staan ook aan de minzijde: het participatiedecreet, erfgoed en amateurkunsten.

² Voorbeeld: voor de kunsten steeg het budget in 2010 met 3,87 % t.o.v. 2009. In 2011 is er een budget dat 2,12 % hoger ligt dan in 2009.

3.2. VERENIGINGEN ERVAREN BESPARINGEN HET HARDST

Een andere opmerkelijke tendens leiden we af uit onderstaande grafiek. We vergeleken de (subsidie-)budgetten voor het kunstenbeleid, voor de gemeenten en provincies³ en voor de verenigingen⁴, sinds de begrotingsopmaak van 2009.

Grafiek 3: Evolutie budget (sinds 2009) op hoofdlijnen (2009 = 100 %)⁵

Het valt op dat het particulier initiatief de lasten van de besparingen meer moet dragen. Binnen het particulier initiatief zijn het de sociaal-culturele organisaties (in de ruime betekenis van het woord) die het meest het gelag betalen.

³ Budget voor gemeenten en provincies: Het betreft hier de subsidiemiddelen die expliciet en rechtstreeks naar de lokale besturen (gemeenten en provincies) gaan: erfgoedconvenants gemeenten/provincies, lokale netwerken en cultuurgemeente binnen het participatiedecreet en de subsidies voor gemeentebesturen in het kader van het decreet lokaal cultuurbeleid.

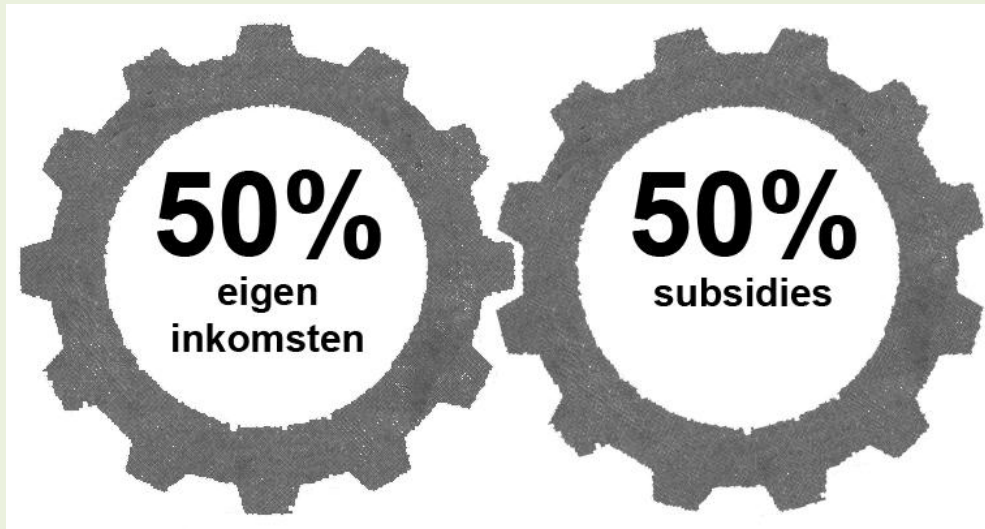
⁴ Budget voor verenigingen: Het betreft hier de subsidies voor de drie werksoorten binnen het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk, voor volkscultuur, amateurkunsten en de (ex-)DAC-middelen voor het sociaal-cultureel werk.

⁵ Voorbeeld: voor de verenigingen daalde het budget in 2010 tot 99,87 % van het budget dat in 2009 ter beschikking was. In 2011 daalde het budget tot 97,37 % van het budget dat in 2009 ter beschikking was.

Mantra 3: subsidie-afhankelijk zijn is toch niet gezond, dit is een zuivering

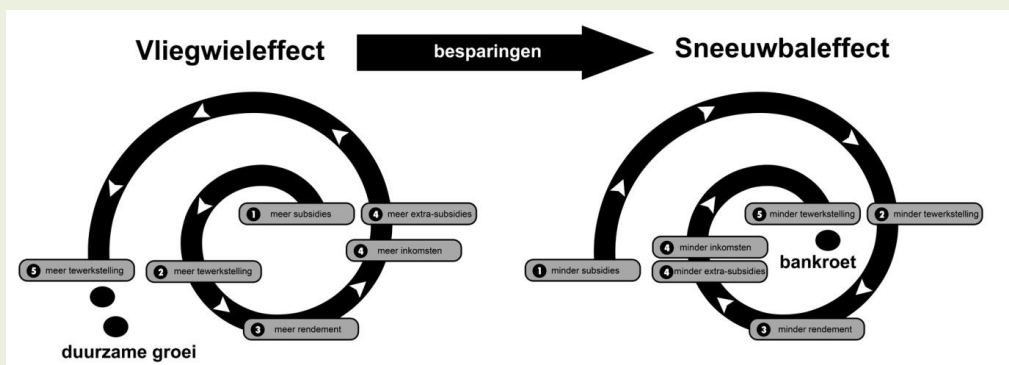
Antwoord:

Onze sector genereert gemiddeld 50% eigen inkomsten. Dat is uitzonderlijk gezond voor een gesubsidieerde sector. Eigen middelen zijn de brandstof, subsidies zijn de zuurstof.

Het vliegwieleffect van de organisaties: een beperkte subsidiegroei vertaalt zich in een exponentieel grotere tewerkstelling. Elke bijkomende werknemer genereert extra rendement voor de organisatie: er kunnen meer fondsen geworven worden, projecten binnengehaald, activiteiten georganiseerd, betere subsidiedossiers geschreven ...

Het omgekeerde is echter ook waar: een schrapping van subsidies heeft een vicieuze krimpeffect: minder middelen, minder tewerkstelling, minder rendement, minder aanvullende middelen om tewerkstelling te financieren...

4. HET JAAR 2011 VOOR HET SOCIAAL-CULTUREEL VOLWASSENENWERK

Het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk bestaat uit vijf begrotingsposten. **We overlopen ze en maken een vergelijking met 2010.**

We geven in de kolom "BC 2010" het budget zoals het beschikbaar is in de begroting voor 2010. "basisbedrag 2011" en "VIA 3" geven respectievelijk het basisbedrag, en een deel van de middelen die bestemd zijn voor de uitvoering van VIA 3 weer (de overige VIA-middelen worden via het departement en via het Sociaal Fonds uitgekeerd). Samengeteld levert dit het bedrag op dat in de begroting ingeschreven staat ("BO 2011"). Het is relevant om het verschil tussen het budget-2010 en -2011 op basis hiervan te bekijken ("verschil"). Onder "index 2011" geven we ook aan hoeveel middelen er – normaal gezien - nog uit de indexprovisie moeten worden herverdeeld. Dit gebeurt in principe bij de eerstvolgende begrotingscontrole voor 2011. De laatste kolom "totaal 2011" telt deze te voorziene bedragen gewoon bij de bedragen in de huidige begroting op.

Tabel 3: begroting 2011, uitgesplitst en vergeleken met 2010

	BC 2010	<i>basisbedrag 2011</i>	<i>VIA 3 2011</i>	BO 2011	verschil	<i>index 2011</i>	totaal 2011
verenigingen	24.241	23.648	634	24.282	41	389	24.671
bewegingen	3.777	3.634	108	3.742	-35	60	3.802
instellingen	20.870	17.890	578	18.468	-2.402	327	18.795
Socius	1.554	1.329	42	1.371	-183	24	1.395
FOV	293	283	4	287	-6	-	287
Totaal	50.735	46.784	1.366	48.150	-2.585	800	48.950

We maakten ook een vergelijking met de begroting van 2005: dit is het eerste jaar waarin het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk budgettair op kruissnelheid draaide. Voor de vergelijking maakten we in beide jaren abstractie van de index. We vergelijken dus **enkel de basisbedragen**, zodat we, los van de “automatische” aanpassing door inflatie, de netto evolutie van het decreet in beeld kunnen brengen.

Tabel 4: vergelijking van de basisbedragen met start van het decreet.

	2005	2011
verenigingen	20.133	20.983
bewegingen	3.244	3.234
instellingen	18.010	15.959
Socius	1.459	1.185
FOV	233	248
Totaal	43.079	41.609

Het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk is in 2011, netto, bijna 1,5 miljoen euro minder waard dan in 2005 (het eerste jaar van het decreet-op-kruissnelheid).

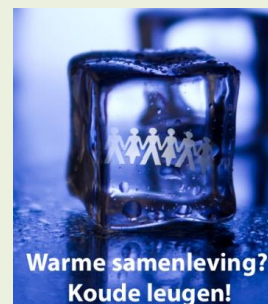
Mantra 4: het sociaal-cultureel volwassenenwerk kreeg al extra geld

Antwoord:

Een put graven en weer dichtgooien is geen verhoging.

Tot overmaat van ramp gebeuren er bij de besparingen soms **fouten**. Deze fouten raken doorgaans pas na moeizame gesprekken rechtgezet. De overheid komt dan over de brug met de broodnodige en rechtmatige middelen om de krater te dichten. Naar de buitenwacht worden deze middelen verkocht als **extra-middelen**, als ‘cadeaus’. **Zo kan iedereen het.**

De index-bijpassing-2008 (800.000 euro) en de DAC-bijpassing-2011 (900.000 euro), bijvoorbeeld, **zijn herstellingen van fouten die er nooit geweest zouden mogen zijn**. Onze sector werd er geen euro rijker van, integendeel, we misten rechtmatige middelen en onze aansluiting op het groeipad.

5. DE GELEIDELIJKE ÉN DE BRUUSKE ACHTERUITGANG IN (PRO)CENTEN

Via onderstaande tabellen lijsten we op welke de reeds doorgevoerde algemene besparingen zijn, sinds 2009. In de eerste tabel (tabel 5) gaat het om de algemene maatregelen. In de tweede tabel (tabel 6) gaat het om een aantal specifieke maatregelen die concrete effecten hebben op sommige organisaties.

5.1. ALGEMENE MAATREGELEN

Tabel 5: Algemene maatregelen

Onder de algemene maatregelen bevinden zich de lineaire besparingen: 1,26 % in 2009 en telkens 2 % in 2010 en 2011. In 2010 is het naar verluidt nog onzeker of de indexprovisie voor de laatste drie maanden van het jaar (0,5 %) wordt toegepast. We vermelden deze (voorlopig nog?) onder de besparingen. Voor 2011 wordt de toekenning van de indexstijging slechts toegekend op het loonaandeel van de subsidies (= op 80 % van het budget). Dit betekent dat 0,4 % niet wordt toegekend.

Jaar en omschrijving	Procent	Bedrag (in 1.000 euro)	2010	2011	
In 2009					
Algemene vermindering 2009	1,26 %	663	663	663	
In 2010					
Algemene vermindering 2010	2 %	1.045			
Toekenning indexsprong onzeker	0,5 %	261			
Subtotaal	2,5 %	1.306		1.306	
In 2011					
Algemene vermindering 2011	2 %	1.015			
Derving provisie werking	0,4 %	203			
Subtotaal	2,4 %	1.218			
Algemeen totaal	6,16 %	3.187	663	1.969	5.819

Algemene maatregelen leveren al een recurrente besparing van **6,16 %** op, goed voor, jaarlijks, **3.187.000 euro**. Sinds 2009 betekent dit dat de sector vanuit de algemene maatregelen, gecumuleerd, reeds **5.819.000 euro** inleverde.

We kennen de begrotingsdoelstellingen van de Vlaamse regering. De sector heeft zich steeds redelijk en solidair opgesteld. Intern en extern. Maar in de tweede helft van 2010 bereikte ons de ene **onheilstijding** na de andere. Onderstaande specifieke maatregelen zijn de figuurlijke druppel.

5.2. SPECIFIEKE MAATREGELEN

Deze **specifieke maatregelen** treffen telkens minstens een deel van de sector:

- **Schrappen projectregeling verenigingen**: de zogenaamde experimentenregeling, die in 2008 van start ging, was goed voor 500.000 euro aanvullende subsidies voor erkende verenigingen. Deze projectregeling werd structureel in het decreet ingeschreven om er een duurzaam karakter aan te geven. Omwille van besparingsmaatregelen werden de middelen in 2010 geblokkeerd. Vanaf 2011 worden ze gebruikt om de nieuwe erkenningen mee te financieren. Alhoewel de middelen binnen het decreet bleven, werden ze omwille van besparingsredenen verschoven naar de financiering van de instroom van nieuwe verenigingen. Voor de reeds erkende organisaties is dit een inlevering van een recurrente bron van inkomsten.
- **Besparing DAC-middelen**: de organisaties die subsidies ontvangen via de zogenaamde ex-DAC-regeling kregen in oktober 2010 een brief van de administratie met de mededeling dat er in 2009 niet werd bespaard op deze subsidies en dat er voor 2010 een lineaire vermindering van 3 % wordt berekend. 2011 is nog onduidelijk.
- **Het schrappen van de opleidingscheques** voor werknemers in het kader van de niet-arbeidsmarktgerichte vorming (beslissing van 23 juli 2010) vertegenwoordigt een bedrag op jaarbasis van 650.000 euro. We verrekenen in 2010 voor de helft. En vanaf 2011 volledig.
- **De bijkomende ingreep bij de volkshogescholen** berekent voortaan de subsidie aan 1,2 euro per inwoner in plaats van 1,5 euro per inwoner. Vanuit macro-perspectief betekent dit een bijkomende besparing van 20 % (na indexering 25 %), bovenop de lineaire besparingen uit tabel 5. In de praktijk varieert dit: zie verder.
- De minister kondigde een (vrij) algemene **bijkomende besparing op de steunpunten** aan. Voor het steunpunt SoCiuS vertegenwoordigt dit 152.000 euro, bovenop de lineaire besparingen uit tabel 5.
- In oktober 2010 kregen de **vormingsinstellingen** de mededeling dat er, naast de lineaire besparingen, een **tekort is op de middelen** die voor 2011 voorzien zijn. Dit betekent een verwachte indexering van 7,426 % (basis = december 2003) i.p.v. 10,06 % (de besparingsindex)⁶. Dit is een onverwacht en bijkomend tekort van 2,6 procent of 486.000 euro. Of er bij de verenigingen een soortgelijk tekort is, is nog even bang afwachten. Deze berekeningen zijn nog niet gebeurd.
- Omstreeks 1 november besliste de minister over de subsidies voor de sociaal-culturele **bewegingen**, voor de volgende beleidsperiode. Zij besloot het advies van de adviescommissie te volgen, maar vanuit de vaststelling dat hiervoor een **tekort** van

⁶ De normale index zou 15,99 % bedragen.

854.354 euro was, werd aan elke organisatie tussen de 11.000 en 43.000 euro minder toegekend dan het geadviseerde bedrag. Zie verder.

Tabel 6: Specifieke maatregelen

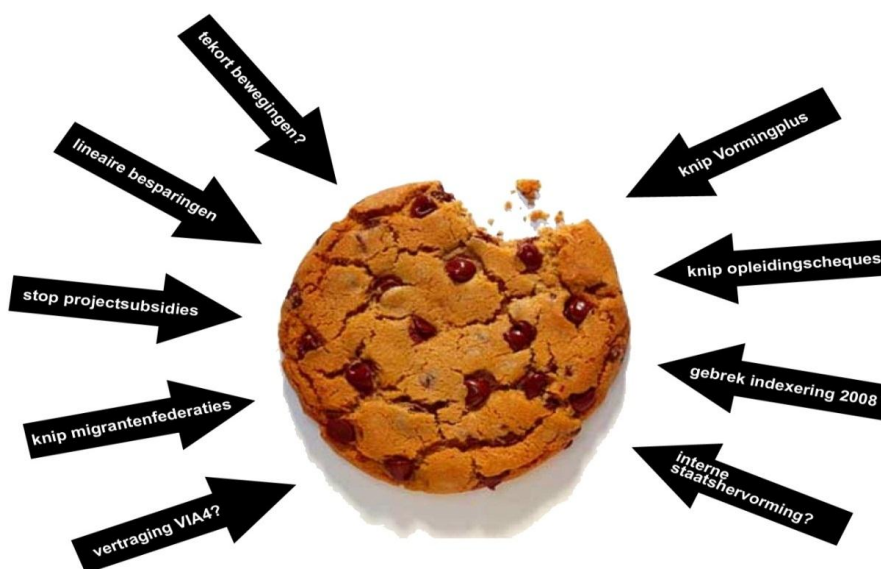
Jaar en omschrijving	Procent	Bedrag (in 1.000 euro)
In 2010		
Schrappen projectregeling verenigingen		500
Besparing DAC middelen	3 %	243
Schrappen opleidingscheques vormingsinstellingen (half jaar)		325
Totaal 2010		1.068
In 2011		
Ingrepn 2010 (recurrent)		1.068
Schrappen opleidingscheques (+ 2 ^{de} half jaar)		325
Ingrepn volkshogescholen	20 %	1.984
Ingrepn SoCius	10 %	152
Verminderde indextoekenning vormingsinstellingen	2,6 %	486
Tekort bewegingen		854
Subtotaal 2011		3.801
Totaal 2011 (inclusief 2010 recurrent)		4.869
Algemeen totaal (2010 en 2011)		5.937

Om de effecten van de maatregelen enigszins in kaart te brengen, moeten beide (algemene en specifieke) tabellen samen bekeken worden.

- Bij de begrotingsopmaak van 2011 bespaart de sector binnen het decreet 4.694.000⁷ euro sedert 2010. Dit staat gelijk met 9,25 % van de middelen.
- Sinds 2009 staat, vanuit organisatieperspectief, de besparing binnen het decreet gelijk aan 7.163.000 euro⁸. Dit vertegenwoordigt 14,12 % van de decretale middelen.

Beknibbelingen op onze organisaties

OP DE VOLGENDE BLADZIJDEN OVERLOPEN WE DE GEDETAILEERDE GEGEVENS PER WERKSOORT.

Hiervoor toonden we het overkoepelende plaatje van de hele sector. Hier gaan we in op de specifieke situatie van de deelsectoren (werksoorten) van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Bij het gedetailleerd overlopen van de werksoorten, behandelen we het steunpunt en de FOV niet. Dat belet niet dat we er nogmaals op willen wijzen dat de 183.000 euro die Socius in 2011 minder krijgt concrete effecten heeft op de ondersteunende werking voor de organisaties, maar ook op de tewerkstelling binnen de organisatie.

⁷ 1.218 MIO (tabel 5) + 3.801 (tabel 6) – 325 (opleidingscheques tabel 6) = 4.694

⁸ 3.187 (tabel 5) + 4.869 (tabel 6) – 650 (opleidingscheques tabel 6) – 243 (besparing DAC tabel 6) = 7.163 MIO

6. VORMINGSINSTELLINGEN

Tot de vormingsinstellingen behoren volgende deelwerksoorten:

- volkshogescholen of Vormingplus-centra
- landelijke vormingsinstellingen:
- gespecialiseerde vormingsinstellingen
  - (drie) syndicale vormingsinstellingen
  - (drie federaties van) vormingsinstellingen voor personen met een handicap
  - (één federatie) van vormingsdiensten voor personen met een handicap (Vijftact)

6.1. VORMINGSINSTELLINGEN IN DE BEGROTING

ENT	PR	ESR	OM	LIT	COFOG	HP	Tekst	NGK
HCO	HD112	3300	H	2	08200	L	Instellingen	18.468

Opbouw van het budget⁹: In deze tabel proberen we de stappen helder te krijgen die geleid hebben tot het budget dat vandaag is ingeschreven. We vertrekken telkens van de startpositie in 2010.

Omschrijving	Evolutie budget	Toelichting
Budget 2010	20.870	
Besparingen	-427	is 2,05 %
Ongedaan maken eenmalige transferten	250	
Overheveling naar werksoort verenigingen	-261	Omwille van de stop van de erkenning van enkele instellingen in de loop van 2009-2010.
Ingrep volkshogescholen	-1.964	
Totaal	18.468	Dit bedrag is nu ingeschreven
Indexprovisie ¹⁰	327	Is 1,57 % (of 80 % van 1,96 %)
Totaal 2011	18.795	

⁹ De opbouw van het budget bij de diverse werksoorten is een inschatting die de FOV maakt op basis van versnipperde informatie.

¹⁰ Zoals eerder geschreven: de overschrijding van de spilindex in augustus 2010 zou aanleiding moeten geven tot een aanpassing van het budget met 2 %. De regering besliste echter dit enkel toe te passen op de loongebonden kredieten (= 80 % van het budget voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk). Dus in de praktijk wordt dit 1,6 procent. Dit bedrag wordt in principe bij de eerste begrotingscontrole toegevoegd.

8.5. VOLKSHOGESCHOLEN

De ingreep bij de Vormingplus-centra of volkshogescholen gebeurt op vier manieren:

- de subsidie wordt berekend op 1,2 euro/inwoner in plaats van 1,5 euro per inwoner;
- deze berekening gebeurt op basis van het recentste inwoneraantal (2010), zoals voorzien in het decreet;
- de minimale subsidie-ondergrens van 500.000 euro wordt via het programmadecreet geschrapt;
- de decretale opdrachten van de volkshogescholen worden grondig gewijzigd.

We overlopen:

8.5.1. EFFECTEN VAN DE NIEUWE SUBSIDIETOEKENNING

Tabel 7: Vergelijking van de ingreep met de normale uitvoering van het decreet

	Aantal inwoners	zou moeten zijn		wordt het		Besparing		
		1,5 maal inw	i = 15,99 %	1,2 maal inw	i = 7,426 %	Totaal 2011	nominaal	procent
Antwerpen	993.411	1.490.117	1.728.386	1.192.093	88.525	1.280.618	-447.768	-25,91%
Archeduc	597.519	896.279	1.039.593	717.023	53.246	770.269	-269.325	-25,91%
Brugge	276.905	415.358	526.032 ¹¹	332.286	24.676	356.962	-169.070	-32,14%
Citizenne	331.304	496.956	526.032	397.565	29.523	427.088	-98.944	-18,81%
Gent-Eeklo	611.240	916.860	1.063.466	733.488	54.469	787.957	-275.509	-25,91%
Kempen	436.419	654.629	759.304	523.703	38.890	562.593	-196.711	-25,91%
Limburg	840.904	1.261.356	1.463.047	1.009.085	74.935	1.084.019	-379.027	-25,91%
Mechelen	325.094	487.641	565.615	390.113	28.970	419.083	-146.532	-25,91%
Midden Zuid West-Vlaanderen	518.190	777.285	901.573	621.828	46.177	668.005	-233.568	-25,91%
Oost-Brabant	484.560	726.840	843.062	581.472	43.180	624.652	-218.410	-25,91%
Oostende-Westhoek	373.998	560.997	650.700	448.798	33.328	482.125	-168.575	-25,91%
Vlaamse Ardennen-Dender	394.277	591.416	685.983	473.132	35.135	508.267	-177.716	-25,91%
Waas-en-Dender	430.700	646.050	749.353	516.840	38.381	555.221	-194.133	-25,91%
Totaal	6.614.521	9.921.782	11.502.146	7.937.425	589.433	8.526.858	-2.975.288	-25,87%

De berekening gebeurt op basis van het aantal inwoners in de regio. In normale omstandigheden ("zou moeten zijn") wordt de subsidie gevormd door 1,5 euro x het aantal inwoners en dit aan indexering van 15,99 % (basis = 2003). Voor Vormingplus Brugge en

¹¹ Voor Vormingplus Brugge en Citizenne wordt pas vanaf 2008 geïndexeerd, omwille van de toenmalige decreetwijziging die hier als ijkpunt geldt.

Op de volkshogescholen wordt gemiddeld 25,87 % bespaard, variërend van 18,81 tot 32,14 %.

Ten opzichte van 2010 verliezen ze gemiddeld 19,68 % (tussen 17,19 en 30,78 %)

Citzienne zou expliciet de ondergrens van 500.000 nog hebben gespeeld. Daarom arceren we dit vak.

De ingreep wijzigt de berekening: 1,2 x het aantal inwoners en dit aan de door de administratie vooropgestelde indexering van 7,426 %. De ondergrens van 500.000 euro wordt geschrapt, wat, geïndexeerd, een rechtstreeks effect heeft op vijf Vormingplus-centra.

Als bijlage vindt u een eerste budgettaire en kwalitatieve impactanalyse die de FOV op vraag van de Vlaamse regering maakte en op 27 oktober aan het kabinet-Schauvliege doorspeelde. We hebben nog geen afspraak om hierop met het kabinet door te gaan.

8.5.2. DE INGREEP OP DE OPDRACHTEN

De huidige opdrachten van de volkshogescholen worden in het decreet (artikel 20, §1, 2°) als volgt omschreven:

“ze heeft doelstellingen waaruit blijkt dat ze:

- a) In de regio een eigen aanbod heeft inzake niet-formele educatie;
- b) Het programma-aanbod spreidt over de regio;
- c) Het aanbod van andere culturele aanbieders van niet-formele educatie in de regio coördineert en afstemt, op voorwaarde dat het gaat om territoriaal duidelijk aanwijsbare initiatieven die op een gestructureerde, bestendige en systematische wijze een educatief aanbod met regionale of subregionale uitstraling organiseren;
- d) Dat gecoördineerde en afgestemde aanbod bekend maakt bij het brede publiek.”

Door de aanpassing die het programmadecreet voorstelt, wordt de opdracht:

“ze heeft doelstellingen waaruit blijkt dat ze:

- a) In de regio een eigen aanbod heeft inzake niet-formele educatie;
- b) Het programma-aanbod spreidt over de regio;
- c) ***Het eigen aanbod bekend maakt bij het brede publiek.”***

De toevoeging van c) doet vragen rijzen bij de zinnvolle betekenis ervan. Meer fundamenteel zoeken we nog steeds naar de achtergrond van het schrappen van de oorspronkelijke opdrachten c) en d).

Aangezien hierover geen overleg heeft plaats gevonden, kan de FOV enkel gissen naar de werkelijke beweegredenen van de minister om deze opdrachten aan te passen. Wellicht heeft het te maken met het feit dat sommigen (ook binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk) de volkshogescholen nog te veel aanvoelen als concurrenten op het terrein.

De wijziging van de opdrachten van de volkshogescholen, zoals dit in het programmadecreet wordt voorgesteld, raakt fundamenteel aan hun basisprofiel. Bovendien biedt ze geen antwoord op de (on)gestelde vraag, integendeel.

Indien onze analyse van de motieven juist is, verergert het medicijn de “kwaal”. Door de werking van volkshogescholen expliciet te richten op een uitgebreider eigen uren-aanbod, versterkt de mogelijke concurrentie op het terrein. De Vormingplus-centra dreigen met hun aanbod immers veel meer aan te sluiten bij de opdrachten van andere vormingsinstellingen en verenigingen.

Ten gronde betwisten wij ook bovenstaande keuze. Uit de kwalitatieve en budgettaire impactanalyse (zie bijlage) blijkt wat door deze ingreep in gevaar komt. Deze nota verwijst naar het feit dat één derde van het aanbod zich toespitst op ministeriële prioriteiten (duurzaamheid, interculturaliteit en digitale kloof). Ze wijst ook op het werken met en naar groepen mensen die zich in een maatschappelijke achterstelling bevinden.

Vormingplus-centra bestaan nog maar een goede vijf jaar. De centra timmeren nog volop aan de weg. Vandaag evolueren ze steeds meer naar het concept van “leerknooppunten”, een term die de adjunct-kabinetschef van minister Schauvliege in haar toespraak tijdens de denkdag van de Vormingplus-centra op 4 juni bezigde. De centra “coördineren” niet in de top-down-betekenis van het woord, maar werken aan leernetwerken en samenwerkingsverbanden. De samenwerking en afstemming gebeurt met andere woorden op vraag van, bottom-up.

We dringen er uitdrukkelijk op aan om de aanpassing van de opdrachten niet via deze programmadecreetsbepaling te wijzigen en dit omwille van een aantal pertinente redenen:

- Deze wijziging schudt de **basisopdracht** van een volkshogeschool fel door elkaar. Een programmadecreet is hiervoor de foute methode.
- Het decreet van april 2003 en de latere grondige wijziging van maart 2008 betroffen in beide gevallen een voorstel van decreet, telkens ingediend vanuit de toenmalige **parlementaire meerderheden**, inclusief een hoorzitting met de sector en de raad. Omdat deze wijziging fundamenteel is, moet ze ook fundamenteel worden behandeld.
- We denken in alle ernst dat de auteurs van deze programmadecreetsbepaling onvoldoende beseften wat de **effecten** zouden zijn van wat zij schreven. Dit blijkt ook uit brief- en e-mailuitwisselingen van en met het kabinet waarin opdrachten door elkaar worden gehaald, een bepaalde hiërarchie in de opdrachten wordt gesuggereerd (quod non) ...
- We betwisten de **enge invulling** die door de programmadecreetswijziging wordt gegeven aan de volkshogescholen, zowel inhoudelijk als beleidsmatig.

Hoewel het ons dus wijzer lijkt om de programmadecreetsbepaling nu terug te trekken en op een ernstige manier in overleg te gaan met de sector, stellen we in bijkomende orde een amendement voor, als volgt:

“ze heeft doelstellingen waaruit blijkt dat ze:

- a) In de regio een eigen aanbod heeft inzake niet-formele educatie;
- b) Het programma-aanbod spreidt over de regio;
- c) **Samenwerkingen opzet met het oog op het versterken van het niet-formele educatief aanbod in de regio”**

Deze passus is een gerichtere vertaling van de eerdere coördinatie- en afstemmingsopdracht. Hier wordt minder een top-down-benadering in verbeeld. Bovendien verwoordt deze zin ook beter de praktijk van horizontale samenwerking, ondersteuning en advisering. Deze opdracht is met andere woorden een eerstelijnsopdracht, die tot concrete resultaten op het terrein leidt, via een eigen educatief aanbod of via een aanbod dat finaal door anderen wordt aangeboden of samen opgezet.

Hoewel het ons wijzer lijkt om de programmadecreetbepaling nu terug te trekken en op een ernstige manier in overleg te gaan met de sector, stellen we in bijkomende orde een amendement voor.

8.5.3. EEN ONVERKWIKKELIJKE ZAAK

In de toelichting bij de uitgavenbegroting 2010¹² schrijft minister Schauvliege:

2.1. PROGRAMMA HD – SOCIAAL-CULTUREEL VOLWASSENENWERK

OD 1: Toepassing van de beleidsinstrumenten (gerelateerd aan SD 1)

De basisuitgangspunten van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk zullen zoveel mogelijk gehandhaafd blijven voor de volgende beleidsperiode. Als uit de resultaten en de evaluatie van de visitaties bij verenigingen, bewegingen, landelijke vormingsinstellingen en volkshogescholen, blijkt dat een bijsturing van het decreet aangewezen is, gebeurt dit in overleg met de sector.

De aanpassing aan de opdrachten en de budgettaire contouren van het decreet gaan **op diverse plaatsen lijnrecht in tegen** de operationele doelstelling van de minister:

- De basisuitgangspunten blijven niet gehandhaafd: de kernopdracht van de volkshogescholen wordt grondig gewijzigd. Via het programmadecreet wordt meteen een nieuwe werksoort in het leven geroepen.

De FOV blijft van mening dat een fundamentele aanpassing van de kernopdrachten van de volkshogescholen niet op een drafje via een programmadecreet kan gebeuren. We dringen er sterk op aan om nu deze aanpassing te schrappen en in overleg te gaan met de sector over de

¹² <http://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2009-2010/g13-1-b.pdf>

opdrachten voor de volgende jaren. Indien het schrappen van deze programmadecreetsbepaling niet haalbaar blijkt, stellen we in extremis voor om te amenderen (zie eerder).

- De visitatieverslagen en de eindevaluaties gebeurden in 2009 en zijn positief voor de volkshogescholen. In de eindevaluatieverslagen lezen we dat de werking van volkshogescholen beantwoordt aan de doelstellingen die de decreetgever vooropstelde.

De FOV stapte in 2008 mee in het opzet om via visitaties en eindevaluaties de werking van de organisaties te screenen. We gaan ervan uit dat als de overheid een eindevaluatie formuleert, ze dan ook meent wat ze zelf formuleert. Deze consequente houding draagt bij tot de rechtszekerheid bij organisaties. Het is zeer legitiem dat een minister – en bij uitbreiding een Vlaamse meerderheid in het parlement - een beleidsombuiging wenst te realiseren. Maar dit doe je vanuit een eigen visie en via overleg met het middenveld. Je doet dit niet op de kap van organisaties die vandaag het verwijt krijgen niet goed bezig te zijn, en dit in tegenstelling tot de opdrachten die in het decreet staan én tot de visitatie- en eindevaluatieverslagen.

DE FOV dringt erop aan dat de minister een coherente, toekomstgerichte visie neerzet over de gewenste rol van de volkshogescholen. Bovendien wensen we te vernemen waar deze visie afwijkt van de uitgangspunten van de decreetgever in 2003 en in 2008 (telkens een voorstel van decreet). Tot slot dringen we aan op communicatie die consequent blijft met de eigen rapporten en verslagen, om de rechtszekerheid van alle gesubsidieerde organisaties te garanderen. We verwijzen hiervoor ook naar andere dossiers voor andere werksoorten.

- Over een eventuele bijsturing werd geen moment overleg gepleegd met de sector.

De huidige motieven en achtergronden die de minister druppelsgewijs in brieven en de media lanceert, zijn een aanfluiting van het parlement (door het negeren van het bestaande decreet), de eigen administratie (door het negeren van de visitaties en eindevaluaties), het middenveld (door het negeren van elke vorm van voorafgaand overleg) en de betrokken organisaties (door het negeren van de praktijken van de organisaties).

De FOV dringt er sterk op aan om deze lijn te verlaten en op een degelijke manier in gesprek te gaan over de door de minister gewenste aanpassingen.

Het gebrek aan systematisch en degelijk overleg heeft al tot meerdere pijnlijke momenten geleid (we verwijzen ook naar de recentste discussies over de (bijna-) programmadecreetsbepaling rond de dreigende ex-DAC-afbouw.

We pleiten heel sterk voor het opwaarderen van een goede 'driehoeksverhouding' tussen minister/parlement, administratie en sector.

8.5.4. OVER HELE EN HALVE ONWAARHEDEN

De jongste weken werden allerlei motieven meegegeven, die kunnen worden omschreven als hele en halve onwaarheden. Zo moet de sector voortdurend opboksen tegen uitspraken van de minister die het zéér moeilijk maken. We voelen ons verplicht een aantal beweringen te moeten ontkrachten.

- Zo is er de uitspraak dat **één vormingsuur** in de volkshogeschool 297,6 euro aan de belastingbetaler¹³ kost (of twee uur gelijk staat met een leefloon¹⁴). Hiermee verrekenet de minister echter het hele subsidiebedrag naar slechts één van de vier decretale opdrachten, met name de eerste (een eigen aanbod verzorgen). Een foute rekenwijze en een immorele vergelijking.
- Het kabinet stelt dat de **de eerste opdracht** toch de belangrijkste is en de rest maar afgeleide opdrachten zijn. Dit is pertinent onjuist of minstens een zeer individuele interpretatie. Het decreet geeft geen hiërarchie aan in de vier opdrachten. Bovendien werden de volkshogescholen vanaf de opstart in 2005-2006 steeds door de overheid aangespoord om een goed evenwicht in de vier opdrachten na te streven,... en worden ze hier vandaag op afgerekend.
- Er wordt soms gesproken over de **grote reserves** waarover de volkshogescholen zouden beschikken. Uit een interne vergelijking met andere organisaties blijkt echter dat de gemiddelde reserve-opbouw van de volkshogescholen niet fundamenteel afwijkt. Hoe je het ook draait of keert, na één jaar werken op 1,2 euro/inwoner kan geen enkele volkshogeschool het huidig personeelsbestand nog handhaven. Het schrappen van jaarlijks ruim 2 miljoen euro, betekent tussen dit en twee jaar het schrappen van veertig jobs. We verwijzen hiervoor naar de eerste impactanalyse als bijlage.
- In eerdere communicatie gaf de minister al aan dat het de volkshogescholen zelf waren die vroegen om **ontlast te worden van de coördinerende opdracht**. Ook dit klopt niet met de feiten. Op 4 juni organiseerde het steunpunt SoCiuS een denkdag met de medewerkers van de Vormingplus-centra over de coördinerende opdracht. Hieruit bleken alvast boeiende en levensechte regionale praktijken. Toen de adjunct-kabinetschef van de minister hier vroeg om deze opdracht te verfijnen, namen de volkshogescholen de handschoen op. Zij tekenden een traject uit van samenspraak en overleg met andere sectoren en de overheid. Gepland einde: april 2011. Het kabinet kon zich in deze aanpak en timing vinden ...
- De minister geeft in Knack¹⁵ het volgende aan: **“VormingPlus bespaart 1,9 miljoen. Dat is vergelijkbaar met de rest van de sector”**. Wij wensen hierover graag verduidelijking. Wellicht verwijst zij hiermee niet naar de 1,9 miljoen euro die op de begrotingspost HE253 werd bespaard. Het betreft hier de allocatie voor meerjarige

¹³ In een brief aan de CD&V burgemeesters en -cultuurschepenen

¹⁴ Interview van Knack met minister Schauvliege, 10 november 2010.

¹⁵ Interview van Knack met minister Schauvliege, 10 november 2010.

subsidies voor kunstorganisaties. De besparing van 1,9 miljoen geschiedde hier op een totaal budget van 86 miljoen euro (versus 10,6 miljoen bij de volkshogescholen).

8.6. LANDELIJKE VORMINGSINSTELLINGEN

8.6.1. OPLEIDINGSCHEQUES EN VERBREDING NIET-FORMELE EDUCATIE

Samen met de volkshogescholen, werden de landelijke vormingsinstellingen op 23 juli 2010 geconfronteerd met de beperking van de opleidingscheques voor werknemers. Deze zouden niet langer ingezet kunnen worden voor niet-arbeidsmarktgerichte vorming. Naast de chaos die deze abrupte maatregel veroorzaakte, blijven we deze fundamentele beleidsombuiging betwisten. We ondersteunen de minister wanneer ze in de beleidsbrief stelt dat ze ervoor wil blijven ijveren dat alle vorming, waar ook verworven, op evenwaardige wijze (h)erkend wordt, zowel in de vrije tijd, in schooltijd als op de arbeidsvloer.

De vormingsinstellingen waren goed voor ongeveer 650.000 euro aan opleidingscheques. Samen met het plots terugvallen van de inschrijvingen bij sommige instellingen, betekent dit een ernstige aderlating.

Dit zet nog meer een fundamenteel debat op de voorgrond over de 116 euro/vormingsuur voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen en het budgettaire carcan voor de vormingsinstellingen voor personen met een handicap.

We vragen aan de minister en de Commissie Cultuur om mee een pleitbezorger te zijn voor een ruim toepassingsgebied van de niet-formele educatie. In de praktijk merken we dat het beleid zich zeer snel terugtrekt uit de gemeenschappelijke afstemmingsgebieden die de jongste jaren waren ontstaan.

8.6.2. INDEXFOOT RECHTZETTEN

Voor de begroting van 2011 willen we ook met nadruk wijzen op het tekort aan middelen om de geplande subsidies te kunnen uitbetalen. Deze zouden – volgens eigen inschattingen – aan een besparingsindex van 10,06¹⁶ procent (basis is 2003) moeten worden uitgekeerd. In de praktijk blijkt dit – wellicht onbedoeld? - slechts mogelijk te zijn aan 7,426 %!

¹⁶ In 2010 is het 10,46 %. Hiervan gaat 2 procent af (besparingen) en komt 1,6 procent bij (indexprovisie): samen 10,06 procent.

Tussen het kabinet en de FOV is er een principiële akkoord over het verruimen van de uitzonderingsbepalingen in het toepassingsgebied van de niet-formele educatie, zodat er wat meer “gesloten aanbod” mogelijk is voor collega’s uit de non-profit en voor kansengroepen. We dringen erop aan dat dit zo snel mogelijk kan worden geconcretiseerd.

Uit een brief van de administratie blijkt dat de indextoekenning in de praktijk wellicht 7,426 procent zal zijn: een vermindering met 2,6 %. Dit is een extra besparing van 486.000 euro. We dringen er, zoals hierboven becijferd, op aan om dit euvel ongedaan te maken.

9. BEWEGINGEN

9.1. BEWEGINGEN IN DE BEGROTING

ENT	PR	ESR	OM	LIT	COFOG	HP	Tekst	NGK
HCO	HD111	3300	H	2	08200	L	Bewegingen	3.742

Opbouw van het budget¹⁷: In deze tabel proberen we de stappen helder te krijgen die geleid hebben tot het budget dat vandaag is ingeschreven. We vertrekken telkens van de startpositie in 2010.

Omschrijving	Evolutie van het budget	Toelichting
Budget 2010	3.777	
Besparingen	-77	Is 2,04 %
Ongedaan maken eenmalige transferten	19	
Onbekend verschil	23	Niet duidelijk of en waar dit voor staat.
Totaal	3.742	Dit bedrag is nu ingeschreven
Indexprovisie ¹⁸	60	Is 1,59 % (of 1,99 % van 80 %)
Totaal 2011	3.802	

9.2. BEWEGINGEN IN DE REALITEIT VAN 2011

Bij de start van de nieuwe beleidsperiode, moest de minister voor 1 november 2010 een beslissing nemen over de subsidie-enveloppen voor de bewegingen. **Het decreet (en uitvoeringsbesluit) zeggen hier vandaag het volgende over:**

- De aanvragen (op basis van een uitgebreid beleidsplan) worden beoordeeld door een adviescommissie. Deze formuleert een pre-advies. Hierop is verhaal mogelijk. Op basis van een definitief advies beslist de minister.
- De subsidies worden toegekend binnen een vork van minimaal 111.500¹⁹ euro (geïndexeerd) en maximaal 200.000 euro (geïndexeerd).
- De instroom (nieuwe aanvragen) wordt niet door het decreet beperkt.

¹⁷ De opbouw van het budget bij de diverse werksoorten is een inschatting die de FOV maakt op basis van versnipperde informatie.

¹⁸ Zoals eerder geschreven: de overschrijding van de spilindex in augustus 2010 zou aanleiding moeten geven tot een aanpassing van het budget met 2 %. De regering besliste echter dit enkel toe te passen op de loongebonden kredieten (= 80 % van het budget voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk). Dus in de praktijk wordt dit 1,6 procent. Dit bedrag wordt in principe bij de eerste begrotingscontrole toegevoegd.

¹⁹ Dit is hetzelfde bedrag als datgene waarmee nieuwe verenigingen binnenkomen in het decreet.

- De bewegingen die in 2009 een positieve eindevaluatie kregen, werden sowieso toegelaten tot subsidiëring vanaf 2011. Zij kregen een garantie voor een minimumbedrag van 111.500 euro (geïndexeerd) en konden via de aanvraag de wenselijkheid van een bijkomend budget argumenteren en verantwoorden.

In 2009 besliste de minister via een **negatieve eindevaluatie** dat zes bewegingen geen nieuwe subsidie-aanvraag konden doen²⁰. Dit creëert enige ruimte voor de instroom van nieuwe bewegingen.

Anderzijds kon elke aanvragende beweging ook een hogere subsidie vragen, evenwel binnen de relatief beperkte vork. Ook bij de bespreking van de decreetswijziging in 2008 was er in de commissie Cultuur al een interessant gesprek over de vraag naar een blijvende aandacht voor de **beperkte subsidie** waarmee de bewegingen moeten werken.

Belangrijk in deze ronde is ook dat de decreetswijziging in 2008 aanleiding heeft gegeven tot **het verhogen van het minimumbedrag van 75.000 euro naar 111.500 euro**. Dit betekent dat een aantal organisaties (die in deze beleidsperiode onder het nieuwe minimum werken) automatisch een verhoging toegekend krijgen.

Eén en ander leidde ertoe dat de FOV al eerder dit jaar aangaf dat het wellicht zeer moeilijk, zo niet onmogelijk, zou zijn om binnen het bestaande subsidievolume een zinvolle beslissing te kunnen nemen. Het pre-advies, dat op 1 juli bekend werd, maakte deze hypothese zeer duidelijk. Daarom drong de FOV er bij de minister en finaal bij de Vlaamse regering op aan om voor deze werksoort ca. 1 miljoen euro aan bijkomende middelen te voorzien²¹.

Op vrijdag 5 november ontvingen de bewegingen hun subsidiebrief.

De uitgangspunten van de minister waren:

- Het advies wordt gevolgd: de negatief geadviseerden krijgen geen subsidie en de positief geadviseerden wel.
- De minimumsubsidie wordt van 111.500 euro naar 80.000 euro gebracht.
- Elke nieuwe (5) en elke negatief geadviseerde, reeds gesubsidieerde (2), beweging krijgt het minimumbedrag.
- De overige bewegingen krijgen om te beginnen een forfaitaire subsidie van 80.000 euro, aangevuld met hun pro rata aandeel uit het restbudget: hoe hoger het advies, hoe hoger het aandeel.

Het effect van deze beslissing tonen we via deze tabel:

²⁰ Eén beweging (Liga voor mensenrechten) trok naar de Raad van State, die de beslissing schorste. De minister startte een nieuwe procedure, die nog niet afgerond is.

²¹ We verwijzen ook naar blz. 6 van deze nota waarin we aangeven dat we vanaf juli nog enkel streefden naar een groei van het globaal budget met 1 à 1,5 miljoen euro.

Bewegingen: beslissingen	2010 basisbedrag	gevraagd bedrag	advies basisbedrag	beslissing basisbedrag	verschil met advies	verschil met 2010	beslissing incl. VIA + index 2010
	effectief						
Blindenzorg Zicht op Cultuur	110.460	120.000	111.500	80.000	-31.500	-30.460	83.691
Bond Zonder naam	82.845	250.000	111.500	100.207	-11.293	17.362	104.829
De Maakbare Mens	165.690	200.000	169.000	137.092	-31.908	-28.598	143.416
De Wakkere Burger	99.414	176.750	111.500	100.207	-11.293	793	104.829
EVA	110.460	200.000	200.000	156.978	-43.022	46.518	164.220
GetBasic	165.690	225.000	150.000	124.904	-25.096	-40.786	130.666
Kerkwerk Multicult. Samenleven	82.845	175.000	130.000	112.074	-17.926	29.229	117.244
Koerdisch Instituut	82.845	125.000	111.500	100.207	-11.293	17.362	104.829
LINC	82.845	200.000	111.500	100.207	-11.293	17.362	104.829
Mobiel 21	143.598	200.000	175.000	140.941	-34.059	-2.657	147.443
Netwerk bewust Verbruiken	110.460	200.000	150.000	124.904	-25.096	14.444	130.666
Netwerk Vlaanderen	220.920	232.000	190.000	150.563	-39.437	-70.357	157.509
Pax Christi Vlaanderen	165.690	200.000	200.000	156.978	-43.022	-8.712	164.220
Stichting Ryckvelde	138.075	195.075	140.000	118.489	-21.511	-19.586	123.955
Toemeka	181.762	200.000	185.000	147.356	-37.644	-34.406	154.154
Vaka	110.460	220.000	111.500	80.000	-31.500	-30.460	83.691
Voedselteams	82.845	214.700	111.500	100.207	-11.293	17.362	104.829
Vrede	176.736	214.810	180.000	144.148	-35.852	-32.588	150.798
Vredeseactie	132.552	203.000	200.000	156.978	-43.022	24.426	164.220
Welzijnszorg	165.690	200.000	200.000	156.978	-43.022	-8.712	164.220
Zij-Kant	132.552	200.000	135.000	115.282	-19.718	-17.270	120.600
Zijn	110.460	185.000	111.500	100.207	-11.293	-10.253	104.829
Kif Kif	82.845	195.000	195.000	153.771	-41.229	70.926	160.864
Vluchtelingenwerk VI	82.845	200.000	170.000	137.734	-32.266	54.889	144.088
Wervel	82.845	170.000	170.000	137.734	-32.266	54.889	144.088
Bol-budiv	0	150.000	111.500	80.000	-31.500	80.000	83.691
Waerbeke	0	224.920	111.500	80.000	-31.500	80.000	83.691
Merhaba	0	150.678	111.500	80.000	-31.500	80.000	83.691
Klimaat en soc. Rechtv.	0	138.450	111.500	80.000	-31.500	80.000	83.691
Samenhuizen	0	135.416	111.500	80.000	-31.500	80.000	83.691
<i>Liga Mensenrechten</i>	82.845	in behandeling					
	3.103.429	5.700.799	4.388.500	3.534.146	-854.354		3.697.182

Samengevat:

- Globaal gezien zakken 13 bewegingen onder de voorziene subsidiegrens van 111.500 euro.
- 5 kandidaat-bewegingen deden voor de eerste keer hun aanvraag: zij ontvangen elk een basisbedrag van 80.000 euro.
- 2 reeds gesubsidieerde bewegingen kregen een negatief advies: ook zij ontvangen het basisbedrag van 80.000 euro.
- De overige bewegingen delen mee uit de variabele pot. Dit betekent het volgende:
  - 11 bewegingen die in de huidige beleidsperiode minder kregen dan 111.500 euro, krijgen een verhoging van hun subsidie ten opzichte van 2010.

- Voor 1 beweging die in de huidige beleidsperiode meer kreeg dan het minimum, betekent dit een verhoging van de subsidie ten opzichte van 2010.
- Voor 11 bewegingen betekent dit een verlies ten opzichte van de huidige subsidie. Van deze 11 waren er slechts twee die door de adviescommissie een lager bedrag geadviseerd hebben gekregen dan vandaag.

Uiteraard heeft zo'n beslissing altijd "winnaars" en "verliezers". **Het punt dat we hier willen maken is echter dat het tekort van ca. 854.000 euro op het budget perverse effecten heeft op het uiteindelijke resultaat voor heel wat organisaties.** Enkele concrete voorbeelden:

- Pax Christi kreeg dit jaar 168.690 euro. De organisatie ontving een positieve eindevaluatie in het najaar van 2009. Zij kreeg een lovend advies van de adviescommissie, wiens aanbeveling het was om de maximum subsidie van 200.000 euro te geven. Door de beslissing ontvangt Pax Christi echter een basisbedrag van 156.978: niet alleen 42.022 euro lager dan het geadviseerde bedrag, maar zelfs 8.712 euro lager dan de huidige subsidie.
- Zij-Kant krijgt dit jaar 132.552 euro. Het advies bedroeg 135.000 euro, min of meer een status quo. Door de beslissing ontvangt de organisatie echter 17.270 euro minder dan dit jaar.
- Blindenzorg Zicht op Cultuur ontvangt vandaag 110.460 euro. Zij kregen een positief eindevaluatieverslag, wat hen een garantie gaf voor de volgende beleidsperiode. Op hun beleidsplan kregen ze een negatief advies. Het gevolg was dat zij automatisch op het minimum-bedrag zouden aanbellen: 111.500 euro. Ook hier een relatieve status-quo. Doordat het decretaal minimum doorbroken werd, ontvangen ze vandaag plots 30.460 euro minder dan vandaag.

Juridische beoordeling:

De minister beroept zich voor haar beslissing om de in artikel 18 van het decreet voorziene ondergrens van 111.500 euro te laten "springen", op **artikel 46** van hetzelfde decreet. Dit artikel zegt in zijn laatste lid dat de Vlaamse Regering per beleidsperiode bepaalde bedragen in het decreet kan aanpassen. Het gaat om de basisbedragen waarop de subsidie berekend wordt (bijvoorbeeld 116 euro per uur voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen, 2.230 euro voor de eerste 100 afdelingen bij verenigingen,...). **Artikel 46 zegt ook dat de Vlaamse Regering de bedragen in artikel 18, eerste lid, per beleidsperiode kan aanpassen. Het eerste lid van artikel 18 vermeldt de ondergrens (111.500 euro) en de bovengrens (200.000 euro) voor de bewegingen.**

Het is een precedent dat aan het einde van een lopende procedure de decretale bedragen worden gewijzigd. Daarnaast roept deze beslissing nog drie vragen op:

Het tekort van 854.000 euro leidt ertoe dat een aantal bewegingen die én een positieve eindevaluatie kregen in 2009 én een positief advies van de adviescommissie, in de volgende beleidsperiode minder subsidie krijgen dan in de huidige.

Twee keer plus wordt min...

- a) Is het de **bevoegdheid** van de Vlaamse regering of van de minister om deze bedragen aan te passen? Met andere woorden: is er delegatiebevoegdheid? De voorliggende subsidiebeslissing is o.i. immers geen beslissing van de Vlaamse regering, maar van de minister.
- b) Artikel 46 stelt dat (enkel) de bedragen in het eerste lid van artikel 18 kunnen worden aangepast. In het derde lid van dit artikel is echter een bepaling opgenomen die de bewegingen met een positieve eindevaluatie in de voorbije beleidsperiode de garantie geeft op minimaal 111.500 euro. Artikel 46 machtigt de regering niet om dit bedrag aan te passen. **Is het ene dan automatisch het gevolg van het andere?** Deze vraag is van belang voor 8 bewegingen die reeds gesubsidieerd werden en vandaag een lager bedrag krijgen dan 111.5000 euro.
- c) Wat betekent deze beslissing voor de **volgende beleidsperiode**, vanaf 2015. Betekent dit dat hiermee het basisbedrag opnieuw decretaal vastligt op 80.000 euro?

Er kunnen minstens drie pertinente vragen gesteld worden bij het laten zakken van de ondergrens van 111.500 euro naar 80.000 euro.

Beleidsmatige en maatschappelijke beoordeling:

Wanneer we even de kosten en baten bekijken van de ingrepen bij de bewegingen, vragen we ons af of het dit wel allemaal waard is. Voor een relatief kleine besparing (ten opzichte van de bedragen die elders in de Vlaamse begroting circuleren) moeten het kabinet en de overheid zich in bochten wringen om alles enigszins geregeld te krijgen. *Hightech* subsidieberekeningen en het negeren van juridische knipperlichten zijn het gevolg.

Belangrijker nog: de impact op de kleine organisaties (ontwrichting) is niet evenredig met de impact op de begroting (nihil). Een heel aantal bewegingen wordt nu existentieel getroffen door ingrepen die op de begrotingstabellen slechts ver na de komma zichtbaar zullen zijn. Organisaties worden geschonden in hun legitieme verwachtingen, die het decreet hen garandeerde. In ruil krijgen ze een gebrek aan middelen, een gebrek aan rechtszekerheid, een gebrek aan rechtvaardigheid en zelfs een gebrek aan bestaanszekerheid.

9.3. BEWEGINGEN MET EEN TOEKOMST?

Alhoewel de besparing bij de bewegingen een grote teleurstelling is, kunnen we de passus over deze werksoort, in de beleidsbrief, toch nog wat positief duiden. De minister geeft hierin immers aan dat zij een vorm van erkenning voor de bewegingen genegen is en zal streven naar een decreetsaanpassing in deze zin.

Dit is een belangrijke kwestie. In tegenstelling tot de overige werksoorten, hebben bewegingen immers geen erkenning. Dit betekent dat zij elke vijf jaar 0 op het rekest kunnen krijgen. Bovendien is de planlast voor deze organisaties ook veel groter. De onzekerheid en

Tussen het kabinet en de FOV is er een principiële akkoord over het invoeren van een vorm van erkenning voor de bewegingen. De minister verwoordt dit ook in haar beleidsbrief. De FOV rekent erop dat dit snel concrete realiteit wordt.

de zware procedures staan niet in verhouding tot het beperkte subsidiebedrag dat binnen deze werksoort gemiddeld wordt verstrekt.

De FOV formuleerde een voorstel om het decreet aan te passen zodat bewegingen erkend kunnen worden. Tegelijk is dit voorstel op maat van de werksoort geschreven zodat er ook voortdurend beweeglijkheid (in- en uitstroom) mogelijk blijft. Het kabinet en de administratie waren het ermee eens om op basis van dit voorstel verdere concrete gesprekken te voeren.

11. VERENIGINGEN

11.1. VERENIGINGEN IN DE BEGROTING

ENT	PR	ESR	OM	LIT	COFOG	HP	Tekst	NGK
HCO	HD110	3300	H	2	08200	L	Verenigingen	24.282

Opbouw van het budget²²: In deze tabel proberen we de stappen helder te krijgen die geleid hebben tot het budget dat vandaag is ingeschreven. We vertrekken telkens van de startpositie in 2010.

Omschrijving	Evolutie van het budget	Toelichting
Budget 2010	24.241	
Besparingen	-506	Is 2,09 %
Ongedaan maken eenmalige transferten	164	
Overheveling vanuit werksoort instellingen	261	
Nieuwe erkenning	502	4 nieuwe erkenningen
Negatieve evaluatie	-64	- 10 % voor 2 verenigingen met neg. eval.
Migrantenfederaties	-316	Dit cijfer konden we niet controleren.
Totaal	24.282	Dit bedrag is nu ingeschreven.
Indexprovisie²³	389	Is 1,60 % (of 2 % van 80 %)
Totaal 2011	24.671	

²² De opbouw van het budget bij de diverse werksoorten is een inschatting die de FOV maakt op basis van versnipperde informatie.

²³ Zoals eerder geschreven: de overschrijding van de spilindex in augustus 2010 zou aanleiding moeten geven tot een aanpassing van het budget met 2 %. De regering besliste echter dit enkel toe te passen op de loongebonden kredieten (= 80 % van het budget voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk). Dus in de praktijk wordt dit 1,6 procent. Dit bedrag wordt in principe bij de eerste begrotingscontrole toegevoegd.

11.2. PROJECTENREGELING AFGESCHAFT

Specifiek voor deze werksoort is dat de minister op 1 juni vier nieuwe verenigingen erkende. De kostprijs voor deze erkenningen moet worden verhaald binnen het beschikbare budget, wat gevolgen heeft voor de projectregeling. In 2010 werd de projectregeling al *on hold* gezet. In 2011 worden de middelen aangewend om de nieuwe erkenningen te financieren. De voorbije twee jaar werden volgende subsidies uitgekeerd in het kader van de projectenregeling:

Vereniging	2008	2009
Associazioni Internazionali Federatie	30.000	
August Vermeylefonds		10.000
Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging	30.000	32.000
Internationaal Comité		27.000
KAV	48.800	33.000
KVG-Vorming	32.800	
KVLV	30.000	26.000
KWB	30.000	23.000
Landelijke Gilden	28.400	23.000
Linx+	10.000	
Markant	30.000	28.000
Pasar	30.000	38.000
Similes	30.000	45.000
Unie Van Turkse Verenigingen		28.000
Unie van Turkse Verenigingen	25.000	
UNIZO-Vorming	41.000	
Velt	25.600	26.000
VFG	7.000	29.000
Welzijnsschakels		31.000
Willemsfonds		23.000
Ziekenzorg	42.000	47.000
Totaal	470.600	469.000

11.3. MIGRANTENVERENIGINGEN GEKORTWIEKT EN OPGEVIST

De migrantenfederaties maakten een turbulent jaar mee. 2010 was immers het jaar waarin de overgangperiode zou aflopen. Dit betekende dat alle federaties een erkenningsinspectie moesten ondergaan. Op 1 juni maakte de minister bekend dat van de 13 aanvragende federaties er negen erkend werden, vier niet. Vrij snel maakte ze echter duidelijk ook voor de vier niet-erkenden naar een oplossing te zoeken, met name door het verlengen van de overgangperiode. Hiervoor is een lichte decreetwijziging nodig. Er was/is geruime tijd veel onzekerheid omdat er geen beweging in het dossier kwam, maar uiteindelijk lijkt het zich vandaag in de laatste rechte lijn te bevinden.

De verenigingen werden als eerste werksoort geconfronteerd met extra besparingen. Al vanaf voorjaar 2010 was immers duidelijk dat de regeling *on hold* zou worden gezet. Toen was het nog de optie om dit vanaf de nieuwe beleidsperiode te vertalen naar de beleidsprioriteiten (zie eerder). In juli bleek dat hiervoor ook geen middelen zouden zijn.

Op 1 juni zag de beslissing er ronduit dramatisch uit voor de migrantenfederaties. De minister voorzag vervolgens een overgangsregeling en sleutelde aan het subsidieperspectief.

De lichte decreetwijziging is ook noodzakelijk om de subsidie-enveloppes van de migrantenverenigingen te kunnen bepalen. In 2008 werd door de administratie nog aan de migrantenverenigingen meegedeeld dat ze bij een erkenning hun bestaande subsidie mee zouden nemen naar de nieuwe beleidsperiode. Dit bleek in 2010 echter veel ingewikkelder te zijn. De aanvullende subsidie bleek verloren te gaan en voor heel wat verenigingen komt hier nog een aderlating van de reguliere subsidie bovenop. De exacte bedragen zijn vandaag nog niet bekend.

Toch blijven vele federaties nog met een kater zitten. Er is veel onduidelijkheid over wat nu aanvaard wordt als sociaal-cultureel werk en wat niet. Nog fundamenteler is dat (o.m.) de integratieminister hier ook een prominente rol in zou moeten spelen, zodat er voldoende afstemming kan gebeuren.

11.4. DE INTERNE STAATSHERVORMING

Het moet ons bij voorbaat van het hart dat het sociaal-cultureel volwassenenwerk niet zit te wachten op de interne staatshervorming, althans niet op basis van het Groenboek dat vandaag voorligt. Hier hebben we twee redenen voor

- Het Groenboek overtuigt niet dat het een doordachte en coherente omslag kan maken van een theoretisch-bestuurlijk denken naar een praktijk die aansluit bij een realiteit die gewenst is. Er wordt onvoldoende door de structuren heen gekeken: de noodzakelijke (beleids-)cultuuromslag krijgt in de verdere concretisering geen vertrouwenwekkende hefboomen, de finaliteiten voor, bijvoorbeeld, onze sector worden niet duidelijk gemaakt.
- Er is uiteraard ook de budgettaire context: het sociaal-cultureel volwassenenwerk deelt vandaag mee in de klappen die het begrotingsbeleid veroorzaakt. En we weten dat elke herstructurering geld kost (tenzij er een verkapte besparingsoperatie achter het Groenboek schuil zou gaan). We kunnen niet verhelen dat dit zorgt voor heel wat onrust bij onze organisaties: hoe zullen regionaal verschillende accenten een voldoende

Vlaamse vertaling kunnen krijgen? Zullen middelen geormerkt van het ene naar het andere niveau kunnen stromen? Wat betekent één en ander in de praktijk voor de lokale verenigingen? We vrezen dat er opnieuw te weinig tijd en te weinig geld zal worden voorzien om de principes in een wenselijke praktijk te vertalen. Met alle collaterale schade vandien.

Concreet staat er in het Groenboek bijzonder weinig verduidelijking bij de impact van de voorgestelde veranderingen op het sociaal-cultureel volwassenenwerk: *“Dit betekent dat de provinciebesturen geen andere decretale taken of bevoegdheden worden toegekend noch eigen initiatieven op het vlak van, niet exhaustief: lokaal cultuurbeleid, sociaal-cultureel werk.”*

Om een goede werking van het sociaal- culturele volwassenenwerk te blijven garanderen dienen echter de nodige garanties te worden ingebouwd in de huidige en te ontwikkelen regelgeving.

De FOV berekend het totaal aan provinciale subsidies die in 2008 in de provincies naar het sociaal-cultureel volwassenenwerk gingen. Het gaat hier enkel om de subsidies op basis van sociaal-culturele reglementen. In de praktijk krijgen heel wat organisaties ook vanuit andere reglementen en domeinen subsidies en dus ligt de realiteit heel wat hoger dan de 2,7 miljoen euro die we concreet konden becijferen.

Met het Groenboek Interne Staatshervorming hebben de sociaal-culturele organisaties intussen alle kleuren van de regenboog gezien. De noodzakelijke middelen voor experiment, voor regiowerking,... (2,7 miljoen euro) hangen als een zwaard van Damocles boven onze hoofden.

provincie	Bedrag structurele subsidies(€)		Bedrag projectsubsidies (€)		Totale subsidiebedrag(€)	
Antwerpen	499.533	99,8%	1.085	0,2%	500.618	100%
West-Vlaanderen	789.699	100,0%			789.699	100%
Limburg	209.468	65,2%	111.700	34,8%	321.168	100%
Oost-Vlaanderen	427.940	96,9%	13.500	3,1%	441.440	100%
Vlaams-Brabant	640.420	97,3%	17.975	2,7%	658.395	100%
Totaal	2.567.060	94,7%	144.260	5,3%	2.711.320	100%